

fende, er vistnok let at indsee; i de første Aar vilde der ikke blive en meget større Sikkerhed, end der ellers vilde være; det erkjender jeg og det maa Enhver erkjende. Men Mindretallet er gaaet ud fra den Anskuelse, at den Sikkerhed, som Fæstestederne nu tilbyde, i de første Aar, naar ikke ganske uventede Tilfælde indtræde, ikke vil være altfor ringe, men derimod at Ingen med nogenlunde Sikkerhed kan dømme, om hvad der vil være Tilfældet om 20, 30 Aar; men naar Amortisationen har været i 20, 30 Aar, saa har Staten allerede faaet omtrent 25 pCt. af Kjøbesummen betalt paa denne for Bonden ualmækelige Maade, saa er hans Familie langt mere sikker paa at blive ved Fæstestedet end den ellers vilde være det, saa er Staten langt mere sikket mod Tab end den ellers vilde være det, saa at jeg virkelig ikke kan indsee, hvorfra Modstanden kommer mod en Amortisation, om hvilken man selv maa indrømme, at derved ikke vil blive paalagt de flittige, de stræbsomme, de for Fremtiden omhyggelige Mænd et større, men tværtimod et mindre aarligt Afdrag, end de frivilligen vilde gjøre, men der kun vilde tvinge den mindre Stræbsomme, den mindre flittige, den mindre Omhyggelige til at gjøre en i enhver Henseende gavnlig Afbetaling paa hans Gjæld, som han ellers vilde undlade at gjøre. At dette for en Enkelt kunde være ubehageligt, eller at det med Hensyn til en Enkelt kunde være overflødigt, synes mig ikke at burde komme i Betragtning, naar Spørgsmaalet er: hvad der er til Statens Sikkerhed, til Finantsernes Løb og til Bønderstandens egen velforstaaede Interesse (Hør!). Jeg har endnu ikke hørt et eneste holdbart Argument mod Amortisationen, og jeg troer, at jeg tør sige, at jeg med megen Upartiskhed har lyttet efter, hvad der er sagt baade for og imod den; men jeg troer ogsaa, at man gjør Uret i at ville gjøre Paalæggelsen af en Amortisation til et politisk Spørgsmaal; thi det har slet intet med Politiken at bestille. Jeg vil indrømme, at Afsløsningsmaaden eller Bestemmelsen af Kjøbesummen kan have sin politiske Side, men efter min Overbeviisning er det Uret, naar man i Amortisationen vil lægge en politisk Betydning. Jeg siger, at jeg har lyttet opmærksomt efter

hvad der er sagt for og imod Amortisationen, men at jeg virkelig ikke kan finde, at en eneste reel eller slaaende Grund er fremkommen mod Amortisationen. Jeg har hørt tale om det Ubehagelige, om det Overflødige, om det Generende for Enkelte, men jeg har ikke hørt Noget, som kunde røkke den Hovedsætning, at det er Statens Pligt, naar den sætter Kapitaler ud paa en ganske ubestemmelig Tid, og indrømmer, at de skulle være uopsigelige i denne ubestemmelige Tid, at sikke sig mod Bantets mulige Værdiforringelse paa en Maade, der ikke falder Vedkommende besværlig, og hvorved dog i Tidens Længde en ikke ubetydelig Sikkerhed kan opnaaes. Det er det Hovedhensyn, mod hvilket væsentlige Grunde maatte kunne fremsøres, naar man skulde lade det falde, og naar man skulde troe, at de, der havde understøttet og tiltraadt dette Forslag, ved en senere Afstemning skulde forkaeste det, og jeg kan derfor paa ingen Maade fravige den Afstemning, som forrige Gang fandt Sted.

Hvad det Endringsforslag angaaer, som jeg tilligemed endeel Andre har stillet, da har det kun til Hensigt at tydeliggjøre Paragraphen og at imødegaae de Indvendinger, der idag ere bleyne fremsførte mod Affattelsen, saaledes som den forelaae. Jeg troer virkelig, at man i Almindelighed ved Amortisation forstaaer en Betaling af et bestemt aarligt Afdrag tilligemed Rentens Rente af det Betalte, og Ordet er under hele Forhandlingen forrige Gang opfattet i denne Betydning, thi de Vedkommende have bestandig talt om, at man i en Række af Aar vilde paalægge Fæsterne et vist større Udlæg, hvad de ikke vilde kunne have gjort, naar de havde troet, at Rentebeløbet, som de havde at tilsvare, skulde formindskes paa Grund af det Amortiserede; og naar den ærede Ordførers Fremstilling skulde være rigtig, at Amortisationen paa denne Maade maatte have været i 100 Aar, for at Kjøbesummen kunde nedbringes til det Halve, maatte dette være Tilfældet. Jeg troer, som sagt, at, efter den almindelige Talebrug og Opfatning af Ordet Amortisation, dette hele Forslag er overflødigt, men, for at undgaae enhver Tvivl og af Hensyn til de Grunde, som den ærede Ordfører fremsførte, for hvis Mening jeg har me-